ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
СТАРА ЗАГОРА
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРЕДИЗБОРНА ПРОГРАМА

на

доц. д-р Елена Лавренцова

кандидат за Декан

на Педагогически факултет,
Тракийски университет – Стара Загора

Декември 2019

„В човешкото сърце винаги остава поне още една капка сила – докато е живо, докато се надява, докато вярва.”

Димитър Талев

„Ако вярвате, че можете, вече сте изминали половината път.“

Теодор Рузвелт

Педагогическият факултет несъмнено заема своето достойно място в системата на висшето педагогическо образование в страната и осигурява развитието на образователното пространство на региона чрез интеграция на постиженията на съвременната наука и на иновативните педагогически практики.

От момента на създаването му досега факултетът успя да акумулира съществен кадров потенциал и стабилна материално-техническа база. Успешното развитие на факултета през тези години е ярък пример на жизнеспособността, конкурентоспособността и ефективността на неговата институционална природа с присъщите й особености на външно- и вътрешноинституционално взаимодействие, които почиват върху принципите на:

- *академична автономия и колегиалност;*

- *висока степен на консенсусност при неограничен плурализъм на мненията;*

- *интензивно партньорство и дълбок синергизъм*.

Отчитайки значимите успехи и постижения на факултета важно е да си даваме сметка, че сега не е време да почиваме върху лаврите.

В световен мащаб е налице по-нататъшно разгръщане на процесите на глобализация, съпроводени от:

- рязък ръст на външно- и вътрешносистемните противоречия при функционирането на социума,

- нарастване интензитета и динамиката на различен тип кризисни състояния в икономически, политически, антропологически и общоекзистенциален план,

-трудности при отчитане на множествени технологични и хуманитарни проблеми при овладяване на иновационни сфери на човешката жизнена дейност.

В национален мащаб ясно проличават допълнителните предизвикателства, свързани с транзитивния характер на икономиката и обществото, с негативните промени по отношение на социалната структура, със засилващата се демографска криза, с очевидната тенденция към сериозно редуциране броя на висшите училища в България.

Осъзнаването на сложността на съвременния етап в развитието на висшата школа в нашата страна, съчетано със сериозните предизвикателства, стоящи пред системата на висшето педагогическо образование с оглед постигане на максимална релевантност на подготвяните педагогически кадри спрямо бързо променящите се обществени потребности и очаквания в новите социокултурни условия, настойчиво **диктува необходимост от изменения.**

Програмата на стратегическото развитие на факултета в рамките на предизборната кампания е резултат от обсъждания опит, от анализа на проблемите и перспективите, пречупени през призмата на традицията и стремежа към максималното запазване на

приемствеността по отношение на водената досега политика на управление. Тя е следствие и от активната интенция към трансформиране на действащите механизми и модели на функционирането на факултета с оглед постигане на още по-високо равнище на структурно-функционална адаптивност, гъвкавост, жизнеспособност и конкурентност в общосистемен план през следващите 4 години.

Приоритетите в развитието на факултета са конструирани в съзвучие с основната му **институционална мисия**, насочена към:

- съдействие на иновационното развитие на региона и страната чрез подготовка на специалисти за сферата на образованието, притежаващи висок професионализъм и социална отговорност;

- реализация на научни, образователни и социални проекти и програми, основани върху принципите на социално партньорство;

- развитие на факултетското съобщество, изградено върху ценностите на творчество и сътворчество, взаимодопълняемост и екипност, компетентност и експертност, професионална отговорност и гражданственост.

Изпълнението на мисията се вижда в реализацията на ***седем стратегически направления***:

В областта на образователната дейност за приоритетни считаме следните цели и задачи:

*1.1. Провеждане на целенасочени политики за осигуряване, оценяване, поддържане и подобряване на качеството на обучение и процедури*те, които ги детайлизират и водят до постигане на най-високите европейски стандарти за работата в Педагогическия факултет по отношение на предлагания образователен продукт. В началото на следващата година предстои посещение на експертна група от НАОА във връзка с програмна акредитация на професионално направление 1.2. Педагогика, също така предстои процедура за акредитация на докторските програми, предлагани във факултета. Това ще изисква максимална концентрация на усилията и високо ниво на кохезията между катедрите, както и между всички членове на академичния състав при разработване на необходимата документация и представяне на резултатите от извършения вътрешен одит на учебно-методическото съпровождане, визиран в доклада самооценка. **Важно е непрекъснатата работа по акредитацията, рейтинга, повишаването на конкурентността на образователните програми и комплексното оценяване на качеството на обучението да се систематизира и да се надгражда на постоянна основа чрез институционализиране и създаване на специално звено** със съответната структура и функции на ниво факултет.

1.2. Създаване, използване и внедряване в педагогическата практика на иновационни образователни технологии, актуализиране на действащата учебната документация, разработване на нови съвременни образователни програми и форми на организация на учебно-образователната дейност, съответстващи на потребностите на обществото и пазара на труда. Ще продължи и поетият през изминалия мандат курс към разкриване на нови специалности и докторски програми при изключително прецизно анализиране на образователната ситуация и отчитане на реалистични прогнози. Акцентът ще бъде върху **създаването на отворено образователно пространство за вътрешните и външните потребители на образователните услуги**. Като приоритетно за развитието на факултета в това отношение считаме постепенното разширяване на формите и методите на включване на работодателите в образователния процес във факултета. Необходимо е създаването на отворено образователно пространство за студенти, основата на което да стане **перманентна дейност в тясно партньорство с представителите на Студентския съвет по оптимизиране на сайта на факултета, съчетано с конструиране на тематични блогове, форуми и др**. Важно е да вървим към **дигитализация на обучението** в условията на виртуализиращото се общество, към по-широко внедряване на адаптираните форми и технологии на електронно обучение (в т.ч. на дистанционни образователни технологии с тенденция за преход към дистанционно обучение по отделни специалности), на технологии за корпоративно обучение и социални практики като нетуоркинг и др.

1.3. Разработване и внедряване на система за мрежово взаимодействие на факултета и организациите на работодателите (училища, детски градини и други партниращи организации). Немаловажна за нас е способността на випускниците бързо да се адаптират към реалните условия на професионалната дейност. Във връзка с това допълнителната работа ще бъде насочена към оптимизиране на практическото обучение и разширяване на педагогическия кадров потенциал на факултета чрез още по-засилено привличане на специалисти от практиката. Факултетът ще увеличи кръга от **договорните отношения с организациите на работодателите** с цел както по-мащабно трудоустройство на випускниците, така и развитие на реализуемите образователни програми.

1.4. Повишаване ролята на „интелектуалната съставляваща“ при планиране и осъществяване на учебните и извънучебните дейности със студенти. Буди безпокойство известното понижаване равнището и диапазона на общообразователната и общокултурната подготовка на завършващите средно образование. Това рефлектира върху потребността от внедряване на определени механизми и форми на взаимодействие, способни по-ефективно да приобщават студентите към интелектуалната среда на академията и особеностите на академичния етос. Ще бъдат предложени специални механизми и **инструменти за**

поощряване на преподавателите, провеждащи занятията в диалог със студентите чрез съдържателно и методически издържано интегриране на учебната, научноизследователската и извънучебната дейност. Предстои да помислим сериозно и върху възможностите за разработване на **система за морално и материално поощрение на студентите**, демонстриращи голяма положителна динамика на резултатите в обучението и научноизследователската работа.

1.5. Привличане на чуждестранни студенти и докторанти, разработване и внедряване на съвместни бакалавърски, магистърски и докторски програми в сътрудничество с чуждестранни университети. Във връзка с разширяващата се интернационализация на висшето образование важно е да се работи по посока на увеличаване притока на образователните мигранти, в това число тези от българските диаспори в чужбина, чрез апелиране към промени в механизмите на централизираното разпределение на ниво министерство. Подобна интенция налага необходимостта от **пилотно внедряване на програми, курсове, модули на английски език, както и повишаване нивото на чуждоезиковата подготовка**. Приоритетно ще бъде и по-нататъшното **развитие на академичната мобилност на преподавателите и студентите**, като с особено внимание ще се подхожда към поощряване на входящата мобилност. Факултетът ще продължи добрата традиция по участие в международните мрежи и асоциации, като ще продължи още по-активно да кани авторитетни чуждестранни преподаватели и учени за провеждане на отворени занятия със студенти.

1.6. Развитие формите на допълнителното образование и разширяване на следдипломното обучение. При отчитане потребностите на вътрешния и външния потребител на образователни и консултативни услуги необходимо е да засилим интензитета на осъществяваните в ПФ квалификационни дейности под формата на специализации, краткосрочни квалификационни курсове чрез по-активно позициониране на факултета на пазара на образователните услуги и използване на дистанционни и смесени форми на обучение.

2. **В областта на управлението и развитието на инфраструктурата** на факултета поставяме във фокуса на вниманието:

2.1. По-нататъшно усъвършенстване на системата на стратегическия мениджмънт на факултета и нейната по-дълбока интеграция в университетската система на управлението. Умението за стратегическо планиране на дейността, намирането на нови направления и ресурси трябва да се превърнат в основа за развитието на факултета и неговите първични звена. Това ще доведе в дългосрочен план до укрепване на жизнеспособността и мощта на институцията спрямо конкурентните структури. Създаването

на кадровия ресурс на системата на управлението е важна стратегическа база за неговото развитие.

2.2. Модифициране на архитектурата на управлението по посока към другите направления в управленската дейност като например: иновационен мениджмънт. За особено перспективно разглеждаме внедряването и развитието на **технологиите на образователния франчайз**. В съвременните условия на постепенно съкращение на бюджетното финансиране търсенето на извънбюджетните източници може да се превърне във важен фактор на стратегическото развитие на факултета. В това отношение голям потенциал би имала една **Асоциация на випускниците на факултета**, която е добре да изградим като част от общоуниверситетската структура.

2.3. Усъвършенстване на системата на финансовия мениджмънт. Допълнително ускорение в развитието на факултета е способно да даде гъвкаво прилагане и умело комбиниране на различни похвати, методи и средства за повишаване на доходността и минимизация на рискове. Важно направление на фъндрайзинга, способно да доведе до сериозно увеличаване на собствените приходи, трябва да стане **развитието на публично-частни партньорства с работодателите чрез разработване и реализация на съвместни проекти** в сферата на образованието и науката, на подготовката и преквалификация на кадрите, на консултативните услуги. Необходимо целево да се действа и по посока разработване и реализация на краткосрочни курсове за задоволяване потребностите на местното съобщество от образователни услуги. Целесъобразно е да се обсъди въпросът за създаване на **Консултативен център по съпровождане дейността на органите на местното самоуправление,** други клиентоориентирани програми за развитие на местното съобщество.

2.4. Подобряване на материално-техническата база на факултета чрез оптимизация на използвания аудиторен фонд, своевременно подновяване на техниката и нейното програмно осигуряване. На преден план стои въпросът с ремонта на аулата на ПФ (с общо финансиране от ТрУ); необходимо е допълнително естетизиране на фасадата и дворното пространство на ПФ.

3. **В областта на научноизследователската работа** визираме като приоритетни следните стъпки:

3.1. Създаване и развитие на информационна среда за НИД. Приоритетно трябва да стане осъществяването на хоризонтални и вертикални връзки вътре във факултета и университета. Информационният портал за научноизследователската работа да се превърне в пространство и средство за научния тиймбилдинг, позволяващ провеждане на on-line конференции, организиране на съвместна работа по изследователски проекти, използване на облачни технологии.

3.2. Засилване на научната колаборация и интернационализация чрез:

- увеличаване обема на привличаните външни средства за финансиране на НИД по линията на участие в национални, европейски и международни проекти, проекти по поръчка на бизнеса и др.;

- задълбочаване на сътрудничество с европейско и международно научноекспертно съобщество, в т.ч. чрез участие в съвместни международни проекти, престижни международни научни форуми и други научни прояви;

- развитие на най-перспективните области на науката, формиране на устойчиви, високорезултативни научноизследователски екипи;

- усъвършенстване на механизмите и инструментите за подкрепа на международноориентираните изследвания, както и на организираните от факултета национални и международни научни форуми;

- развитие на научната инфраструктура, в т.ч. и чрез внедряване на ефективни механизми на институционализацията под форма на специализирани центрове за достигане на високо европейско и международно равнище на качеството на научните разработки в ПФ. Имаме намерението да превърнем Центъра за педагогическите иновации и Докторантското училище в истински двигатели на научно-педагогическото сътворчество в ПФ и региона,

- подпомагане на международната мобилност на студентите, докторантите и преподавателите.

3.3. Интензификация на публикационната и издателската дейност по пътя на:

- допълнителна активизация на производството на професионално оценена научна информация и нови знания, изразени в публикационната (рекламно-изложбената и дисертационната) дейност във високорейтинговите, високоцитируемите списания с импакт-ранг и импакт-фактор по показателите на WoS/Scopus;

- усъвършенстване качеството на научното списание „Годишник на ПФ“ и подготовката му към индексиране в световноизвестни бази данни;

- разширяване на каналите за разпространяване на списанията („Студентски алманах“ и най-вече „Годишник на ПФ“) и тяхното промотиране пред българския и чуждестранен читател (разпращане на печатни и електронни версии на изданията на българските и чуждестранни адресати), презентиране на публикациите в социалните мрежи на учените (такива като ResearchGate и редица други);

- целева подкрепа на преподаватели, студенти и докторанти, които демонстрират високи резултати в научната и публикационната си дейност.

4. В областта на маркетинга на образователните услуги приоритетно ще стане:

4.1. Внедряване в практиката на основните принципи на маркетинга на образователните услуги. Ключовите принципи тук ще обхващат **адресна работа с целевите групи** (учители, випускници, родители и др.), ефективно използване на съвременни информационни технологии, активна **работа с Интернет-съобщества**, гъвкаво конструиране на системата за обратна връзка.

4.2. Системно организиране на PR и GR дейност. В настояще време на факултета е необходим преходът от отделните мероприятия в PR-дейност към системната работа в това направление. На постоянна основа трябва да се осъществява сътрудничеството с медии (печатни, електронни), да се разширява формата на взаимодействието с органите на властта и местното самоуправление чрез превръщане на GR дейност в отделно направление за работата на факултета.

4.3. В приоритетен тренд ще се превърне работата с ученици, кандидат-студенти, работата с училищата като цяло, включваща постоянни контакти с разнообразните представители на учителската, родителската и ученическата общност, с идеята за популяризация на факултета и повишаване на неговата институционална привлекателност, в т.ч. чрез използването на методите на мрежово взаимодействие.

4.4. Разширяване на вътрешния маркетинг. Необходима е системната работа по моделиране и формиране на образа на професионала. Основно направление в тази дейност ще стане създаването на професионално-предметната среда с привличане на инициативните студенти.

5. В областта на кадровата политика от първостепенно значение е:

5.1. *Стимулиране на лична професионална ефективност и екипно взаимодействие*. Необходимо е да продължи разработването на системата на индивидуалния рейтинг на представителите на академичния състав в ПФ, създаването на механизми за допълнително материално стимулиране на преподавателите, активно участващи в развитието на научноизследователския потенциал на студентите. Ще се поощрява укрепването на хоризонталните комуникации чрез изграждането на интердисциплинарни научно-педагогически екипи с по-засилено привличане на студенти и докторанти. Ще се осъществява и активна подкрепа за академично израстване на всички членове на педагогическата колегия в ПФ.

5.2. Създаване на кадров резерв. Виждаме голяма потребност от обсъждането и създаването на специални процедури за селекция на кадровия резерв въз основа на прецизирани критерии, плътно обвързани с изпълняваните функции (заместник-

ръководители на катедрите, ръководители на образователните и научните проекти, научни ръководители на дипломанти и докторанти и други категории).

5.3. Информационна подкрепа на всички преподаватели и сътрудници и развитие на корпоративната култура.

6. В областта на студентските инициативи и самоуправление за приоритетно считаме:

6.1. По-нататъшното развитие на разнообразните форми на студентско самоуправление, предполагащо пълноценното **включване на студентите в решението на реалните проблеми на факултета**. Съвременната ситуация изисква въвличането на студентите в управлението, **формирането на информационно пространство** както на основните учебно-образователни програми и дейности, така и на научните изследвания, социалните проекти, разнообразни културни събития. Необходимо е допълнително съдействие и придаване на нов импулс на работата на Студентския съвет, съпроводено от широка публична дискусия относно: проблемите и пътищата за развитие на самоуправлението в студентската среда; ефективните механизми на взаимодействие между формалните управленски структури и младежкото самоуправление.

6.2. Фокусирано подпомагане на студентските инициативи. За подкрепа на студентските инициативи е необходимо създаване на специална група от консултант-преподаватели по въпросите на научноизследователската и проектната дейност. Има остра потребност от развитието на студентското научно съобщество, от въвеждането на програмно-проектния подход и микрогрантовата дейност в по-широка академична употреба от страна на студентите и докторантите.

6.3. Модернизация на института на тюторството. Ще се разработват работещи модели и инструменти за активизация и развитие на контактите и партньорството между преподавателите и студентите за подпомагане академичния живот на студентите в различните му измерения. Ще се предприемат и необходимите стъпки по създаване на Асоциация на випускниците на ПФ като реално действаща структура, способстваща да постъпателното развитие на ПФ и едновременно действаща по посока на фасилитиране на отношенията между ПФ и работодателите.

7. **В областта на социалната дейност** ще съсредоточим усилията си върху:

- по-нататъшно развитие на доверителните, продуктивните отношения между всички членове на академичната общност;

- конструиране на условия за подпомагане на обучението и интегрирането на студенти и докторанти в неравностойно положение;

- осигуряване на благоприятни условия за развитие на професионалните и академичните траектории;

- реализиране на различен тип инициативи с особена грижа за здравето, социалното и психо-емоционалното благополучие. Ще бъдат предприети необходимите стъпки за поетапно увеличаване на трудовите възнаграждения (минимум с 25 % за предстоящия период) и намаляване на различни форми на неравнопоставеност, в т.ч. и финансова такава между ПФ и другите структурни звена в рамките на университета.

В заключение е необходимо да подчертаем следното: цялостната реализация на стратегията, насочена към **постигане на лидерска позиция** в полето на научнопедагогическото знание, към х**армонизация на образователните, научните, икономическите и социалните процеси** в дейността на ПФ (с оглед на пълното разкриване на неговия ресурсен потенциал), към **повишаване на икономическата и социокултурната устойчивост** на факултета е възможна единствено при ясно артикулираната воля, желание и устрем към промяна на всеки един от нас въз основа на: все по-растяща институционална въвлеченост, все по-активните актове на идентификация с институционалната природа на факултета, все по-грижовното увеличаване на този ценен социален капитал, който гарантира успеха на организационното саморазвитие.

Скъпи колеги, нека, следвайки славните традиции на ПФ, да се устремим към запазване и повишаване на образователната и научната репутация на ПФ и чрез това да впишем нови ярки страници в историята на факултета.

Нека да насочим усилията на целия ни академичен състав към утвърждаване на висок обществен престиж на ПФ, към повишаване на неговия статус и разпознаваемост в българските и международните образователни и научни среди; нека съвместно да съдействаме за достойно позициониране на ПФ в образователната „топология на града, региона и държавата".

Ако искаш да стигнеш бързо, върви сам,
Ако искаш да стигнеш далече, вървете заедно!

БЕЛЕЖКИ: